

Collegevergadering:	2 april 2024
Portefeuillehouder:	Christiaan Peetoom (Mobiliteit)
Status:	openbaar

Onderwerp: Proef spitspaal Herenweg

Voorgesteld besluit

1. Een proef van één jaar uit te voeren zodat bewoners van de Nollen de spitsafsluiting kunnen passeren;
2. In te stemmen met het vervangen van de huidige spitspaal door een camerahandhavingssysteem;
3. Opdracht te geven om onderzoek te doen naar maatregelen om de verkeersveiligheid op de Herenweg te verbeteren voor de korte termijn;
4. De raad te informeren middels bijgevoegde raadsinformatiebrief en hiermee de aangenomen motie "proef spitspaal Herenweg" van 4 maart 2024 af te doen;
5. Bewoners van de wijk de Nollen te informeren over de proef middels bijgevoegde brief;
6. De brief van de gemeente Dijk en Waard af te doen middels bijgevoegde brief.

Samenvatting

De Herenweg, in de wijk De Nollen, is tijdens de ochtend- en avondspits afgesloten voor doorgaand verkeer middels een verzinkbare paal (hierna te noemen spitspaal). Deze maatregel is bedoeld om de Herenweg verkeersveilig en leefbaar te houden. Bewoners uit de wijk De Nollen hebben het college verzocht om tijdens de spitsperiode de spitspaal te kunnen passeren. Wij willen aan deze wens voldoen, door een proef te houden waarbij bewoners en ondernemers van De Nollen een ontheffing kunnen aanvragen voor passage van deze spitspaal. De proef duurt één jaar en er kunnen maximaal twee ontheffingen per adres worden aangevraagd. Met deze proef wordt de motie spitspaal Herenweg afgedaan en wordt het uitvoeringsprogramma van het coalitieakkoord uitgevoerd.

Dit voorstel staat in relatie tot Uitvoeringsprogramma coalitieakkoord 2023-2026

Argumenten

1.1 Bewoners hebben een sterke wens om via de Herenweg te kunnen rijden

De spitsafsluiting is de laatste jaren een terugkerend thema. De spitsafsluiting is ingevoerd in 2005 / 2006. Bewoners van De Nollen willen graag in de spits de bereikbaarheid van de wijk verhogen.

1.2 Het doel en de verkeerskundige kaders wijzigen niet.

Volgens het destijds genomen verkeersbesluit wordt 5.000 voertuigen per etmaal als een veilig maximum gezien. Dit maximum blijft van kracht eveneens de spitstijden.

Momenteel rijden er op werkdagen ongeveer 2.500 motorvoertuigen per etmaal. In het weekend is de spitspaal niet in bedrijf en rijden er ongeveer 3.500 motorvoertuigen per etmaal. Dit geeft mogelijkheden voor verruiming. In het verleden zijn er vier scenario's uitgewerkt om het aantal verkeersbewegingen onder de 5000 motorvoertuigen per etmaal te houden. We bevinden ons nu in fase 1 van dit plan en constateren dat deze maatregel meer dan voldoende is om onder de grens te blijven. Daarin zien we ruimte op basis van de huidige tellingen om deze proef te doen. We gaan eerst een nulmeting uitvoeren naar verwachting in september 2024. Daarna kan de proef voor de duur van een jaar van start gaan. We zullen dan op drie momenten een maand lang tellingen uitvoeren om het effect van de proef goed te kunnen beoordelen.

1.3 Proef geeft kaders voor een definitief besluit

Met de proef wordt duidelijk of de toename van het verkeer past binnen de bovengrens van 5.000 motorvoertuigen per etmaal. Ook krijgen we inzicht over hoe de bewoners het nieuwe systeem ervaren. De proef duurt één jaar. Voorafgaande aan de feitelijke proef wordt een nulmeting gehouden. Tijdens de proef wordt op drie momenten geteld op zowel de Herenweg in Alkmaar als op de Bovenweg in Dijk en Waard. Per telling houden we een periode aan van vier weken. Hiermee ontstaat een representatief beeld van de verkeerssituatie. Dit is van belang om te kunnen beoordelen of de proef voldoet aan de gestelde kaders. De proef is geslaagd als het aantal bewegingen van motorvoertuigen per etmaal onder 5000 blijft.

1.4 Bewoners en buurgemeente blijven meedenken over de proef

De bewoners van de Nollen en Herenweg worden in de gelegenheid gesteld om hun ervaringen met ons kunnen delen middels een enquête. Ook met de gemeente Dijk & Waard wordt voor, tijdens en na de proef goed contact gehouden. De resultaten van de tellingen en de enquête worden vervolgens ter besluitvorming aan het college voorgelegd. Mocht er ruimte zijn dan wordt na de proef het gesprek met Dijk & Waard aangegaan over mogelijkheden tot eventuele uitbreiding van het ontheffingenbeleid naar een deel van Sint Pancras.

2.1 Een camerahandhavingssysteem is minder aanrijdgevoelig.

De huidige afsluiting bestaat uit een spitspaal. Nadeel van dit systeem is dat er regelmatig aanrijdingen plaatsvinden met grote schade tot gevolg. De spitspaal is recent aangereden en buiten gebruik. De schade is ernstig en het volledige systeem moet worden vervangen. Om deze ongevallen voortaan te voorkomen is het voorstel om de spitspaal nu meteen te vervangen door een camerahandhavingssysteem.

2.2 Bewoners kunnen makkelijker passeren

Inwoners die de herenweg willen gebruiken hoeven niet meer te stoppen om het pasje te gebruiken. Dit zorgt dat de inwoners minder oponthoud hebben bij het gebruik van de Herenweg.

3.1 Zorgen wegnemen bewoners Herenweg

Door het ruimer openstellen van de Herenweg is er een zorg bij de bewoners aan de Herenweg dat de weg drukker en daardoor onveiliger gaat worden. Deze zorg willen wij wegnemen, om te onderzoeken welke maatregelen wij kunnen nemen voor meer veilige inrichting van de weg.

Kanttekeningen en alternatieven

1.1 De proef niet uitvoeren vanwege weerstand vanuit gemeente Dijk en Waard.

Het verlenen van ontheffingen betekent een toename van het verkeer. De gemeente Dijk en Waard ziet op voorhand een toename van verkeer als een risico voor de veiligheid op de Bovenweg in Sint Pancras.

Inmiddels is er op bestuurlijk niveau contact geweest met Dijk & Waard, daarnaast volgt er ook een officiële brief naar Dijk & Waard. Er is afgesproken dat Alkmaar en Dijk & Waard gezamenlijk gaan optrekken in de monitoring van de proef. Uit de proef zal blijken of die toename valt binnen het gestelde kader van 5.000 motorvoertuigen per etmaal. Gemeente Dijk en Waard wordt geïnformeerd over het verloop van de proef en de tussentijdse telresultaten.

1.2 De proef niet uitvoeren vanwege weerstand van bewoners van de Herenweg

Sommige bewoners aan de Herenweg vinden extra ontheffingen niet gewenst. Zij vinden dat het dan te druk wordt en dat de verkeersveiligheid in het geding komt.

1.3 Eventuele niet voorziene negatieve gevolgen

Het kan voorkomen dat er onvoorziene negatieve gevolgen optreden bij een proef. Mocht dit geconstateerd worden, wordt er direct gehandeld met maatwerk wat op dat moment nodig is.

2.1 Automobilisten zonder ontheffing kunnen zonder spitspaal doorrijden bij het camerasysteem

Bij het weghalen van de spitspaal en het in gebruik nemen van een camerasysteem, kunnen personen zonder ontheffing ook gebruik maken van de Herenweg. Dit kan onbedoeld zijn, maar wel grote gevolgen hebben voor de bestuurders. Mocht je namelijk zonder ontheffing hier passeren volgt er een boete. Vanwege deze rede gaan wij ook zorgen voor duidelijke bebording dat alleen personen met een ontheffing hier de Herenweg mogen passeren.

Financiële aspecten

Het vervangen van de beweegbare paal voor camerahandhaving kost naar verwachting €25.000,-.

Vervolg en communicatie

Na besluitvorming worden de bewoners ingelicht over dit besluit middels de bijgevoegde bewonersbrief. De raad wordt eveneens geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief.

Vervolgens wordt opdracht gegeven voor het plaatsen van het camerahandhavingssysteem. Zodra die in bedrijf is voeren we de nulmeting uit en start de feitelijke proef.

Bijlagen

- 1) Raadsinformatiebrief collegebesluit spitspaal Herenweg
- 2) Bewonersbrief collegebesluit spitspaal Herenweg.
- 3) Brief aan gemeente Dijk en Waard